

Total number of printed pages-28

4 (Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8

2023

COMMERCE

(Regular Elective)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION - E

(International Business)

Paper : COM-RE-6056

OPTION - F

**(Office Management and
Secretarial Practice)**

Paper : COM-RE-6066

OPTION - G

(Fundamentals of Investment)

Paper : COM-RE-6076

OPTION - H

(Consumer Affairs and Customer Care)

Paper : COM-RE-6086

Full Marks : 80

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION - E

(International Business)

Paper : COM-RE-6056

1. Answer **all** the questions : $1 \times 10 = 10$

সকলো প্রশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is international business ?

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্য বুলিলে কি বুজা?

- (b) Define cultural environment in international business.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ সাংস্কৃতিক পৰিবেশৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (c) Who introduced 'product life cycle theory' of international trade ?

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ 'product life cycle theory' কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল?

- (d) Write the full form of UNCTAD.

UNCTAD-ৰ সম্পূৰ্ণ নাম লিখা।

- (e) What is regional grouping ?

আঞ্চলিক গোট বুলিলে কি বুজা?

(f) What is IPR (Intellectual Property Right) ?

IPR বুলিলে কি বুজা?

(g) What is globalization ?

বিশ্বায়নৰ অৰ্থ লিখা।

(h) Write the full form of ASEAN.

ASEAN-ৰ সম্পূৰ্ণ নাম লিখা।

(i) In which year was the New Economic Policy (NEP) introduced ?

কোন চনত নতুন আৰ্থিক নীতি আৰম্ভ কৰা হৈছিল?

(j) What is LOC (Letter of Credit) ?

LOC-ৰ অৰ্থ লিখা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention *two* features of international business.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) Write *two* objectives of commercial policy.

বাণিজ্যিক নীতিৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(c) Write *two* benefits of international groupings.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় গোটৰ দুটা লাভ লিখা।

(d) Write *two* merits of FDI.

FDI-ৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(e) Mention *two* needs of international trade.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

3. Answer the following questions : (*any four*) 5×4=20

যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the complexities of international business ?

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ জটিলতাসমূহ কি কি?

(b) What are the classifications of commercial policy instruments ?

বাণিজ্যিক নীতিৰ বিভিন্ন আহিলাসমূহৰ শ্ৰেণীবিভাগ কৰা।

(c) Outline various types of tariff.

Tariff-ৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ ৰূপৰেখা নিকপণ কৰা।

(d) What are the objectives of GATT.

GATT-ৰ বিভিন্ন উদ্দেশ্যসমূহ কি কি?

(e) Write a short note on SAARC.

SAARC-ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) What are the main objectives of G-20?

G-20-ৰ প্রধান উদ্দেশ্যসমূহ লিখা।

4. Answer the following questions :

(any four)

10×4=40

যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss various international business environment in detail.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ বিভিন্ন পৰিবেশসমূহ বহুলভাৱে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the theory of national competitive advantage.

National competitive advantage তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(c) What is non-tariff barrier to trade? Discuss its various forms.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ অনা-কৰ প্ৰতিবন্ধক বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss various objectives and functions of WTO.

বিশ্ব বাণিজ্যিক সংস্থাৰ (WTO) বিভিন্ন উদ্দেশ্য আৰু কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss the new FDI policy in India.

ভাৰতৰ নতুন FDI নীতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (f) What is international business negotiation? Mention its types and process.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ বুজাবুজি চুক্তিৰ অৰ্থ কি? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আৰু পদ্ধতিসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (g) Discuss various foreign trade expansion measures in India.

ভাৰতৰ আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে লোৱা ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

- (h) Discuss in detail about various sources of finance for international business.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ বিভিন্ন বিত্তীয় উৎসসমূহ বহুলকৈ আলোচনা কৰা।

OPTION - F

(Office Management and Secretarial Practice)

Paper : COM-RE-6066

1. Answer the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(i) Write the full form of RTGS.

RTGS-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(ii) Collecting and receiving information are administrative functions of an office.

(Write True or False)

তথ্য সংগ্ৰহ আৰু গ্ৰহণ হ'ল এটা কাৰ্যালয়ৰ প্ৰশাসনীয় কাৰ্য।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(iii) Indexing is used for

সূচীভুক্তকৰণ ব্যৱহাৰ কৰা হয়

(a) filing a record

লিখিত নথি সংৰক্ষণৰ বাবে

(b) location of file

নথি ৰখা ঠাইৰ অৱস্থিতি নিৰ্ণয়ৰ বাবে

(c) safety of record

লিখিত নথিৰ সুৰক্ষাৰ বাবে

(d) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা)

(iv) The purpose of forms is to collect information. (Write True or False)

প্ৰপত্ৰসমূহৰ উদ্দেশ্য হৈছে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(v) Fax works through telephone lines.

(Write True or False)

Fax-য়ে টেলিফোন তাৰৰ জৰিয়তে কাম কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(vi) What is the full form of OTP ?

OTP-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

(vii) An ideal filing system should be simple and flexible. (Write True or False)

এটা আদৰ্শগত নথি সংৰক্ষণ পদ্ধতি সহজ আৰু নমনীয় হোৱা উচিত।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(viii) Write the full form of CPU.

CPU-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(ix) Indexing is used for filing a record.

(Write True or False)

লিখিত নথি সংৰক্ষণৰ বাবে সূচীভুক্তকৰণ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(x) Flat filing system is cheap as compared to vertical filing system.

(Write True or False)

সমতল বা চেপেটা নথি সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা উলম্ব নথি সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাতকৈ কম খৰছী। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Answer the following :

2×5=10

তলৰ দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Write *two* primary functions of an office.

এটা কাৰ্যালয়ৰ দুটা প্ৰাথমিক কাৰ্য লিখা।

(ii) Briefly explain *two* essentials of a good filing system.

এটা ভাল নথি সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাৰ দুটা প্ৰয়োজনীয় উপাদানৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(iii) Write briefly on dictating machine.

শ্ৰৱতলিপি যন্ত্ৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(iv) What is passbook ?

পাছবুক কি?

(v) What is franking machine ?

ফ্রংকিং যন্ত্ৰ কি?

3. Answer **any four** of the following :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Explain the importance of indexing in an office.

এটা কাৰ্যালয়ত সূচীভুক্তকৰণৰ গুৰুত্বসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) Distinguish between centralised and decentralised filing system.

কেন্দ্ৰীকৃত আৰু বিকেন্দ্ৰীকৃত নথি সংৰক্ষণৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(iii) Explain the advantages of centralisation of mail handling in an office.

এটা কাৰ্যালয়ৰ ডাকসমূহ কেন্দ্ৰীয়ভাৱে নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ সুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(iv) Explain the factors affecting in form designing.

কাৰ্যালয় এটাৰ প্ৰপত্ৰৰ চানেকি প্ৰস্তুত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(v) Explain the qualities of an office manager.

এজন কাৰ্যালয় পৰিচালকৰ গুণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(vi) Explain the duties of a personal secretary.

এজন ব্যক্তিগত সচিবৰ কৰ্তব্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer **any four** of the following :

10×4=40

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Discuss various types of indexing.

সূচীভুক্তকৰণৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

(ii) Discuss the essential qualifications of an office manager.

এজন কাৰ্যালয় পৰিচালকৰ প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতাসমূহ আলোচনা কৰা।

(iii) Discuss different methods of filing.

নথি সংৰক্ষণৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ আলোচনা কৰা।

- (iv) Explain the factors determining office mechanisation. Explain in brief the importance of office automation.

6+4=10

কাৰ্যালয় যন্ত্ৰচালিতকৰণৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰা উপাদানবোৰৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। কাৰ্যালয় স্বয়ংক্ৰিয়কৰণৰ গুৰুত্ব চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (v) Discuss the procedure for disposal of records and assets of an office.

এটা কাৰ্যালয়ৰ নথি আৰু সম্পত্তিসমূহ নিষ্পত্তিকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো আলোচনা কৰা।

- (vi) Discuss the procedure generally followed in an audit for an office.

এটা কাৰ্যালয়ৰ হিচাপ পৰীক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত সাধাৰণতে গ্ৰহণ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটো আলোচনা কৰা।

- (vii) Discuss the purchase procedure of stationaries for an office.

এটা কাৰ্যালয়ত ব্যৱহৃত সামগ্ৰীসমূহ ক্ৰয়ৰ ক্ষেত্ৰত জৰিত প্ৰক্ৰিয়াটো আলোচনা কৰা।

- (viii) Discuss the importance of an office in modern day business.

আধুনিক সময়ৰ ব্যৱসায়ত কাৰ্যালয় এটাৰ গুৰুত্বসমূহ আলোচনা কৰা।

OPTION - G

(Fundamentals of Investment)

Paper : COM-RE-6076

1. Answer the following as directed :

1×10=10

নিৰ্দেশানুযায়ী তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Write the full form of CARE.

CARE-ৰ পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(b) Mention any one participant of Indian Securities Market.

ভাৰতীয় অংশ বজাৰৰ যিকোনো এজন অংশগ্ৰহণকাৰীৰ উল্লেখ কৰা।

(c) Which one of the following is the first public sector Mutual Fund in India :

নিম্নোক্ত কোনটো ভাৰতৰ প্ৰথম ৰাজহুৱা খণ্ডৰ উমৈহতীয়া পুঁজি?

(i) SBI Mutual Fund

এচ.বি.আই উমৈহতীয়া পুঁজি

(ii) Canbank Mutual Fund

কেনবেংক উমৈহতীয়া পুঁজি

(iii) UTI Mutual Fund

ইউ.টি.আই উমৈহতীয়া পুঁজি

(iv) HDFC Mutual Fund

এইচ.ডি.এফ.চি উমৈহতীয়া পুঁজি

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(d) NSE was set up in the year

NSE কোন চনত গঠন হৈছিল?

(i) 1992

1992 চনত

(ii) 1993

1993 চনত

(iii) 1994

1994 চনত

(iv) 1995

1995 চনত

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(e) Which of the following is not a credit rating agency ?

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো ক্রেডিট রেটিং প্রতিষ্ঠান নহয় ?

(i) SHCIL

(ii) CRISIL

(iii) CARE

(iv) ICRA

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(f) Which of the following is an example of financial derivative ?

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভৰ উদাহৰণ ?

(i) Share

অংশ

(ii) Debenture

ঋণপত্ৰ

(iii) Forward contract

ভৱিষ্যতৰ চুক্তি

(iv) GDR

জি.ডি.আৰ

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(g) On which date SEBI introduced compulsory trading of shares of listed companies in 'DEMAT' form?

‘চেবিৰ’ দ্বাৰা কোনটো তাৰিখত অংশৰ লেনদেন ‘ডিমেট’ ফৰ্মত কৰাতো বাধ্যতামূলক কৰা হয়?

(i) 1st January, 2016

(ii) 1st April, 2017

(iii) 1st January, 2018

(iv) 1st April, 2019

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(h) State whether the following statement is True **or** False :

তলৰ বাক্যফাঁকি শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

Share prices on stock exchanges are determined by SEBI.

ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰৰ অংশ মূল্য SEBI-ৰদ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত হয়।

(i) State whether the following statement is True **or** False :

তলৰ বাক্যফাঁকি শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

Reserve Bank of India is the regulatory authority of Indian stock market.

ভাৰতীয় অংশ বজাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক।

- (j) State whether the following statement is True *or* False :

তলৰ বাক্যফাঁকি শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

Corporate bonds are always safe for investment.

কৰ্পৰেট বন্ড বিনিয়োগৰ বাবে সদায় নিৰাপদ।

2. Give brief answers to the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is bond valuation ?

বন্ড মূল্যায়ন কি?

- (b) Explain *any two* assumptions of technical analysis.

কাৰিকৰী বিশ্লেষণৰ যিকোনো দুটা ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) What is sweat equity share ?

চুয়েট ইকুইটি অংশ কি?

- (d) Explain *any two* uses of financial derivatives.

বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভৰ যিকোনো দুটা ব্যৱহাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) What is investor's awareness ?

বিনিয়োগকাৰীৰ সজাগতা কি?

3. Answer the following questions in about
150 words each : (any four) 5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ ১৫০ টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখা :

(যিকোনো চাৰিটা)

(a) Briefly explain about various
participants in a securities market.

প্ৰতিভূতি বজাৰৰ বিভিন্ন অংশগ্ৰহণকাৰীৰ বিষয়ে চমুকৈ
ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss the functions of stock
exchanges.

ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) State the features of financial
derivatives.

বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(d) Distinguish between financial assets
and physical assets.

বিত্তীয় সম্পত্তি আৰু শাৰীৰিক সম্পত্তিৰ মাজত পাৰ্থক্য
লিখা।

(e) Write a note on price earning ratio.

P.E. অনুপাতৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(f) Briefly discuss the *two* types of bond yield.

দুই প্ৰকাৰৰ বন্ড ইন্ড সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

4. Answer **any four** questions of the following in about **600** words each : $10 \times 4 = 40$

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ প্ৰত্যেকৰে প্ৰায় ৬০০টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ কৰা :

(a) Discuss briefly about different types of investment.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিনিয়োগৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(b) Give the meaning of bond and explain its advantages and disadvantages.

বন্ডৰ অৰ্থ লিখা আৰু ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Mention the common steps to be followed for investment in mutual fund online.

অনলাইন যোগে উমৈহতীয়া পুঞ্জিত বিনিয়োগৰ বাবে অনুসৰণ কৰা সাধাৰণ পদক্ষেপসমূহ উল্লেখ কৰা।

(d) What is credit rating? Discuss the advantages and disadvantages of credit rating.

ক্রেডিট ৰেটিং কাক বোলে? ক্রেডিট ৰেটিংৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss different stages involved in fundamental analysis of securities.

প্ৰতিভূতিৰ মৌলিক বিশ্লেষণৰ সৈতে জড়িত বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

(f) What is real estate? What are the benefits of investing in real estate?

2+8=10

ৰিয়েল এষ্টেট কি? ৰিয়েল এষ্টেটত বিনিয়োগৰ সুবিধাসমূহ কি কি?

(g) Define financial derivatives. Explain different types of financial derivatives.

2+8=10

বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিত্তীয়

ডিৰাইভেটিভৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) State the year of establishment of SEBI. Describe the measures taken by SEBI for protection of interest of investors.

2+8=10

ছেবি কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল? বিনিয়োগকাৰীৰ স্বার্থ ৰক্ষার্থে ছেবিয়ে লোৱা পদক্ষেপসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

OPTION - H

(Consumer Affairs and Customer Care)

Paper : COM-RE-6086

1. Answer the following questions as directed:
1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) There is freedom of entry and exit in _____ market. (Fill up the gap)

_____ বজাৰত প্ৰৱেশ আৰু প্ৰস্থানৰ স্বাধীনতা আছে।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (b) The Consumer Protection Act, _____ was passed by the Indian Parliament. (Fill up the gap)

উপভোক্তা সুৰক্ষা আইন, _____ ভাৰতীয় সংসদত
গৃহিত হৈছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (c) A person who buys goods or services for his own personal use and not for further manufacture is called a _____. (Fill up the gap)

এজন ব্যক্তিয়ে নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে কোনো দ্ৰব্য বা সেৱা
ক্ৰয় কৰে কিন্তু উৎপাদনৰ বাবে নহয়, তেওঁক _____
জনা যায়। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (d) A citizen who desires to seek some information from a public authority is required to send an application and a fee of Rs.15. (True/False)

এজন নাগৰিকে কিছু তথ্য বাজহুৱা খণ্ডৰ পৰা জানিব বিচাৰিলে তেওঁৰ আবেদনৰ লগত ১৫ টকা দিব লাগিব।

(শুদ্ধ / অশুদ্ধ)

- (e) Taxes levied by cities and towns are referred as municipal taxes. (True/False)

চহৰ আৰু নগৰত লগোৱা কৰক পৌৰনিগম কৰ বুলি জনা যায়। (শুদ্ধ / অশুদ্ধ)

- (f) Write the full form of FSSAI.

FSSAI-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (g) Write the full form of ASCI.

ASCI-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(h) The Consumer Protection Act is significant to

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইনৰ গুৰুত্ব হৈছে

(i) immovable goods

স্থায়ৰ দ্ৰব্য

(ii) movable goods

অস্থায়ৰ দ্ৰব্য

(iii) particular goods

বিশেষ দ্ৰব্য

(iv) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(i) Which consumer right is not guaranteed under the Consumer Protection Act, 2019 ?

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন, ২০১৯-ৰ অধীনত তলৰ কোনটো অধিকাৰ নিশ্চিত নহয় ?

(i) Right to Choose

বাছনিৰ অধিকাৰ

(ii) Right to Exploitation

শোষণৰ অধিকাৰ

(iii) Right to Heard

শ্রবণৰ অধিকাৰ

(iv) Right to Seek Redressal

ক্ষতিপূৰণৰ অধিকাৰ

(j) Which of the following is standardized mark on jewellery ?

তলৰ কোনটো গহনাৰ ক্ষেত্ৰত আৰ্হিস্বৰূপ চিহ্ন হিচাপে
নিৰ্ণয় কৰা হয় ?

(i) ISI

আই এচ আই

(ii) FPO

এফ পি ও

(iii) Hallmark

হ'ল মাৰ্ক

(iv) CERC

চি ই আৰ চি

2. Briefly answer the following : $2 \times 5 = 10$

তলৰ দিয়াসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

(a) What are different types of materials used in packaging ?

টোপোলাকৰণত ব্যৱহাৰ হোৱা বিভিন্ন ধৰনৰ সামগ্ৰীসমূহ কি কি?

(b) Define monopoly market.

একচেতীয়া বজাৰ মানে কি?

(c) What is the main goal of consumer satisfaction ?

গ্ৰাহক সন্তুষ্টিৰ মুখ্য উদ্দেশ্য কি?

(d) Define unfair trade practices.

অসাধু ব্যৱসায় মানে কি?

(e) Who can file a complaint ?

ওজৰ কোনে দাখিল কৰিব পাৰে?

3. Write short answer to **any four** of the following : 5×4=20

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) How does MRP protect the rights of consumer ?

MRP-এ কি দৰে গ্ৰাহকৰ অধিকাৰক সুৰক্ষা প্ৰদান কৰে ?

- (b) What are the salient features of banking ombudsman scheme ?

বেংকি লোকপাল আচনিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ?

- (c) Discuss the objectives of the Consumer Protection Act, 1986.

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন, ১৯৮৬-ৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (d) What are the fees and mode of payment under the RTI Act ?

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনৰ বাবে কিমান টকাৰ মাচুল আৰু কেনেদৰে পৰিশোধ কৰিব পাৰি ?

- (e) What are the objectives of the Central Consumer Protection Council ?

কেন্দ্ৰীয় উপভোক্তা সুৰক্ষা সমিতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি ?

(f) What is the role of consumer organisations? Explain.

উপভোক্তা সংগঠনৰ ভূমিকা কি? ব্যাখ্যা কৰা।

4. Write long answer to **any four** of the following : 10×4=40

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ বহলাই উত্তৰ লিখা :

(a) What is the procedure to file a complaint in the consumer court?

উপভোক্তাৰ আদালতত কি পদ্ধতিৰে ওজৰ দাখিল কৰিব পাৰি?

(b) What is monopoly market? Write the features and advantages of monopoly market.

একচেতীয়া বজাৰ মানে কি? একচেতীয়া বজাৰৰ বৈশিষ্ট্য আৰু ইয়াৰ সুবিধাসমূহ লিখা।

(c) Describe the structure and functions of Insurance Regulatory and Development Authority of India.

ভাৰতীয় বীমা প্ৰাধিকৰণ আৰু বিকাশ কৰ্তৃপক্ষৰ গাঁথনি আৰু কাৰ্যাৱলী বৰ্ণনা কৰা।

(d) Discuss the history and growth of consumer movement in India.

ভাৰতবৰ্ষত উপভোক্তা আন্দোলনৰ ইতিহাস আৰু ইয়াৰ বিকাশ আলোচনা কৰা।

(e) What are different internal and external factors determining the price? Explain.

মূল্য নিৰ্ধাৰণত আন্তঃ আৰু বহিঃ কাৰকে কি দৰে প্ৰভাৱ পেলায়? ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain the external complain handling system.

বাহ্যিক ওজৰ হস্তক্ষেপ পদ্ধতি কি দৰে কৰা হয় ব্যাখ্যা কৰা।

(g) What are the essential remedies available to consumer under the Indian Consumer Protection Act?

ভাৰতীয় উপভোক্তা সুৰক্ষা আইনৰ অধীনত এজন উপভোক্তাৰ বাবে কি অপৰিহাৰ্য প্ৰতিকাৰ উপলব্ধ আছে বহলাই লিখা।

(h) Discuss the concept, need and objectives of the RTI Act, 2005.

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৫-ৰ ধাৰণা, প্ৰয়োজনীয়তা আৰু উদ্দেশ্য আলোচনা কৰা।